

**Slovenská asociácia učiteľov slovenčiny
Kadnárova 4
831 52 Bratislava**

VÁŠ LIST/ZO DŇA
04. 04. 2016

NAŠE ČÍSLO
186/2016

VYBAVUJE/LINKA
Mgr. Alžbeta Palacková
☎ +421-2-68 26 03 08
alzbeta.palackova@nucem.sk

BRATISLAVA
11. 04. 2016

Vec: Odpoveď na pripomienky k testovaniu EČ a PFIČ MS 2016

Vážený pán predseda, vážení členovia SAUS.

V prvom rade nám dovoľte vyjadriť naše potešenie z toho, že aj z Vášho pohľadu NÚCEM prispieva k rozširovaniu obzorov pedagogickej verejnosti, pokiaľ ide o problematiku vytvárania testovacích nástrojov a samotného národného testovania.

V nasledujúcich riadkoch budeme reagovať na Vaše podnety k testovaniu EČ a PFIČ MS zo slovenského jazyka a literatúry a zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry, ktoré sa týkajú predovšetkým východísk a spôsobu organizácie testovania. Na tomto mieste je však potrebné poznamenať, že väčšina podnetov by mala byť smerovaná aj na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a na Štátny pedagogický ústav.

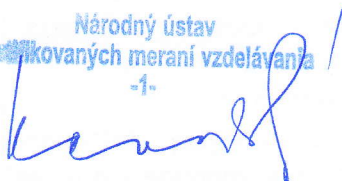
- Podobne ako pri minuloročnej odpovedi na Váš podnet ohľadom zavedenia dvojúrovňového modelu vzdelávania vo vyučovacích jazykoch podotýkame, že sme nezaznamenali oficiálne pripomienky zo strany predmetových maturitných komisií, ktoré by žiadali rozdelenie maturantov podľa druhu školy. Vyučovacie jazyky síce patria do rovnakej vzdelávacej oblasti ako cudzie jazyky, ako spomínate vo svojom liste, avšak medzi týmito skupinami predmetov je podstatne rozdielny spôsob výučby, pričom pri vyučovaní cudzích jazykov sa okrem Štátneho vzdelávacieho programu vychádza aj zo Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR), vydaného Radou Európy, ktorý určuje rôzne jazykové úrovne vzdelávania (v našich podmienkach pre ISCED 3 legislatívou definované úrovne B1, B2 a od budúceho školského roka pre bilingválne školy C1) stanovujúce deskriptory nielen pre výučbu cudzích jazykov, ale aj pre ich testovanie. Diferenciáciu jazykových úrovní v rámci cudzích jazykov stanovuje SERR, toto však vo vyučovacích jazykoch absentuje. V súčasnosti nie je situácia nastavená tak, aby bolo možné chápať niektorý z existujúcich dokumentov ako „bernú mincu“ pre napr. určenie hranice pomyselných úrovní pre výučbu (a následne evaluáciu) vyučovacích jazykov. V zmysle minuloročnej odpovede opäť konštatujeme, že NÚCEM by bol schopný a pripravený tvoriť testy pre dve vzdelávacie úrovne, ak by tak boli nastavené východiská vzdelávania a celý systém vyučovania vyučovacích jazykov, medzi ktoré však okrem slovenského jazyka a literatúry (resp. slovenského jazyka a slovenskej literatúry) patrí aj maďarský jazyk a literatúra a ukrajinský jazyk a literatúra.

- Pokiaľ ide o zriadenie testovacích centier, NÚCEM súhlasí s Vaším názorom, že by sa ich prostredníctvom zabezpečila väčšia objektivita hodnotenia – čo je zreteľné napr. pri hodnotení elektronickej maturitnej skúšky, ktoré prebieha centralizovane. NÚCEM už v minulosti vyvíjal snahu o zriadenie testovacích centier a v tejto aktivite bude pokračovať. Posilnenie a financovanie externého dozoru v prípade administrátorov je, podobne ako otázka testovacích centier, v kompetencii Ministerstva školstva vedy výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR). NÚCEM na potrebu vyriešenia týchto problémov MŠVVaŠ SR pravidelne upozorňuje.
- Prepracovanie katalógu cieľových požiadaviek, resp. celého vzdelávacieho programu z predmetu SJSL bude nevyhnutné vzhľadom na meniacu sa koncepciu vyučovania tohto predmetu, ktorá by sa mala približovať viac k cudzím jazykom. Prepracovanie pedagogických dokumentov k SJL je, podobne ako v prípade SJSL, vecou Štátneho pedagogického ústavu, pričom znovu zdôrazňujeme, že ak k úpravám pedagogických dokumentov (z akéhokoľvek externe testovaného predmetu) dôjde, NÚCEM bude pri príprave testovacích nástrojov vychádzať z aktuálnych dokumentov.
- Čo sa týka prepracovania kritérií na hodnotenie PFIČ MS, nevidíme relevantné dôvody na jeho realizáciu vzhľadom na to, že sme ani medzi oficiálne doručenými pripomienkami, ani v rámci každoročných školení predsedov školských a predmetových maturitných komisií nezaznamenali žiadne podstatné problémy s hodnotením tejto časti maturitnej skúšky. Podotýkame, že napr. pri hodnotení PFIČ MS z cudzích jazykov sú kritériá spracované podrobnejšie, napriek tomu (alebo možno práve preto), majú vyučujúci cudzích jazykov každoročne veľké problémy s hodnotením a v hojnom počte využívajú možnosť konzultácií opráv a hodnotenia s našimi predmetovými koordinátormi, o čom svedčí aj množstvo opisovaných situácií, resp. najčastejších otázok a odpovedí na Infoportáli NÚCEM-u.
- K otázke centrálneho určovania tzv. povinnej literatúry je nutné konštatovať, že NÚCEM nemá dosah na stanovenie obsahu vzdelávania. V špecifikácii testu zo SJL je uvedené, že test môže obsahovať povinné dielo, pričom v riadnom termíne MS 2016 takúto literárno-historickú funkciu mala báseň Salome od Jána Smreka, keďže autor patrí medzi povinných. Okrem toho sa v teste vyskytla položka testujúca znalosť iného povinného diela – Sládkovičovej Maríny či napr. iných povinných autorov (dramatikov). Povinná literatúra predstavuje pomerne široký okruh literárnych tém, ktoré je možné začleniť do testu, čo je z pohľadu tvorcov testov prínosné vzhľadom na jednak celkovo redukovaný obsah literárneho vzdelávania, a jednak na proklamovanú vyváženosť testu (jazyk – literatúra – čítanie s porozumením). Inými slovami, bez položiek zameraných na „povinné“ diela či „povinných“ autorov by testy EČ MS zo SJL mali výrazne oslabenú literárnu zložku.

Za Vaše podnety a pripomienky Vám ďakujeme a aj v budúcnosti uvítame spoluprácu s Vašou organizáciou.

S pozdravom

Národný ústav
 špecifikovaných meraní vzdelávania
 -1-

PhDr. Romana Kanovská
 riaditeľka

Na vedomie: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
 Štátny pedagogický ústav